

ENKEL DOORGROEIEN MET VOLDOENDE GROND

De Nederlandse familie Engelen verhuisde in 1982 naar het Groothertogdom Luxemburg. De reden: meer toekomstmogelijkheden in de melkveehouderij dan bij onze noorderburen. Door steeds 'sober' te boeren en de kostprijs in de gaten te houden, kon de familie doorgroeien naar het huidige aantal van 350 melkkoeien. – *Sander Hoogstijns, landbouwconsulent Boerenbond*

In 1982 emigreerde de familie Engelen naar Troine, in het noordwesten van het Groothertogdom, vlak bij de Belgische grens. De familie kocht een bestaand melkveebedrijf en kon de gronden pachten van de toenmalige eigenaar. Een jaar na de aankoop begon ze meteen met de bouw van een nieuwe stal voor 80 melkkoeien. Dit gebeurde in eigen beheer om de kosten zo laag mogelijk te houden. In verschillende fases werden sleufsilo's, jongveestallen en extra stallen voor melkkoeien gebouwd. Ook in Luxemburg was het melkquotum op dat moment een van de beperkingen. Zo werd in 2000 nog melkquotum aangekocht voor 2 euro per 100 l melk. In 2015, bij de afschaffing van het melkquotum, beschikte het bedrijf over 1.300.000 l melkquotum.

Aankoop grond

In 2003 gebeurde er voor het bedrijf iets onvoorziens. De vorige eigenaar, waarvan de familie 67 ha grond pachtte, overleed. De familie besloot om deze 67 ha te verkopen. Zo moest het bedrijf in één keer een kleine 70 ha grond bijkopen aan 50.000 euro per ha. Dit leidde ertoe dat

het bedrijf – samen met de beperking van het melkquotum – enkele jaren op adem moest komen. Momenteel heeft de familie 160 ha in eigendom. Voor percelen in huur werkt ze met pachtcontracten van 6 of 12 jaar. De gemiddelde huurprijs voor 1 ha bedraagt in deze regio tussen 300 en 400 euro per ha. Omdat de broers Engelen allebei twee zonen met interesse in

.....
De familie Engelen produceert ggo-vrije melk, zonder weinig extra kosten.

de melkveehouderij hebben, beslisten ze in 2014 nog voor de afschaffing van het melkquotum om een nieuwe stal met melkinstallatie te bouwen.

Ggo-vrij produceren

In totaal heeft het bedrijf momenteel plaats voor 350 melkkoeien. Het bedrijfs-areaal omvat 250 ha grond in gebruik,

waarvan 55 ha maïs en de rest gras. Wegens de hoge prijzen in deze regio ligt ongeveer een vijfde van het areaal in Wallonië. Deze percelen zijn goedkoper in aankoop- of pachtprijs, maar de verdere afstand tot de bedrijfszetel leidt tot hogere kosten voor machines en werkluren. Het impliceert geen hogere loonwerkkosten – zoals we zouden verwachten – omdat alles met eigen machines gebeurt. De twee broers hebben naast de twee zonen die in het bedrijf zitten nog kinderen die bij deze werkzaamheden vakantie nemen bij hun werkgever en graag inspringen. Ook het uitrijden van mengmest gebeurt met eigen machines en mag in Luxemburg nog altijd met de ketsplaat op grasland. Maïs is in deze streek een moeilijke teelt door de tragere opwarming van de grond. Een goede rassenkeuze is dus enorm belangrijk. Ter verduidelijking: de eerste snede gras kan dikwijls pas half mei worden gemaaid, terwijl dit in Vlaanderen twee weken vroeger gebeurt. Ook het gebruik van Italiaans raaigras als voorteelt is niet mogelijk. Goed gras oogsten hoeft men de landbouwers hier niet te leren. Zo

zagen we tijdens ons bezoek een lasagnekuil (met meerdere lagen over elkaar heen) van uitstekende kwaliteit. Een korte veldperiode samen met een goed inkuilmanagement zorgen ervoor dat het gegroeide gras ten velde een goed kwalitatief ruwvoer vormt. Om de vijf jaar probeert de familie percelen te vernieuwen, afhankelijk van de omstandigheden van de huidige grasmat. Dit goede ruwvoeder vult men aan met een zelf samengestelde krachtvoedermix zonder soja. Door het hoge aandeel gras was de omschakeling naar ggo-vrije melk produceren een kleine stap. De extra betaling van 1 euro per 100 l is dan mooi meegenomen en zeker kostendekkend. Alle boeren in deze regio voldoen aan deze eis, zodat de melk niet apart moet worden opgehaald.

Arla haalt niet enkel melk op

Het melken gebeurt sinds 2014 in een 50-stands carousel van Fullwood Packo. Deze installatie kocht de familie aan via de coöperatie Arla. Tijdens ons bezoek was er een technicus werkzaam wegens een probleem met de automatische afname. Ook dit verliep via Arla. Verder komt er enkele keren per jaar een vrachtwagen met boerderijbenodigdheden langs het erf. Melken gebeurt op het bedrijf altijd met vier personen en neemt ongeveer 1,5 uur per melkbeurt in beslag (200 melkkoeien per uur). Het aantal personen dat voor het melkproces en ophalen van koeien noodzakelijk is, is natuurlijk een nadeel van dit melksysteem. De jaarproductie bedraagt momenteel 3.500.000 l melk. Het tankcelgetal schommelt tussen 100.000 en 150.000 cellen. Wat de betaling van de kwaliteitspremie bij Arla betreft, is het belangrijk dat men onder 200.000 cellen blijft. De melkproductie per koe bedraagt 10.300 l met 41 °C vet en 34 g/l eiwit.

Werken met stieren

In een van de oude stallen zijn speciale hokken voorzien om de dekking op natuurlijke wijze te laten verlopen. Op dit moment zijn er vier stieren in gebruik om de melkkoeien te dekken. De stieren lopen niet tussen de koeien, maar als een dier bronstig is, wordt het door de bedrijfsleiders naar een van de stieren gebracht. Het voordeel van het werken volgens dit systeem is dat de veiligheid voor de bedrijfsleiders gegarandeerd is en dat ze kunnen kiezen welke stier ze voor welke melkkoe gebruiken. De stieren worden op een leeftijd van 12 à 13 maanden

1 Het melken gebeurt in een 50-stands carousel van Fullwood Packo. 2 Een lasagnekuil van uitstekende kwaliteit. Let ook op het secure uitkuilmanagement. 3 Het rantsoen bevat een hoog aandeel gras. 4 Het ruwvoeder vult men aan met een voor het bedrijf samengestelde krachtvoedermix.

den aangekocht en de kostprijs per stier bedraagt 2000 euro. Bij het jongvee en de droge koeien past men weidegang toe, eventueel aangevuld met bijvoederen. De melkkoeien staan het hele jaar door op stal. De bedrijfsleiders hebben bij de bouw van de stallen koecomfort altijd bovenaan het wenslijstje gezet. Zo is het dak van de nieuwe stal geïsoleerd en liggen de koeien in diepstrooiselboxen. De boxen worden tweemaal per week ingestrooid. Verspreid over de hele stal verdeelt men ook nog 20 kg kalk. In het verleden maakten de broers gebruik van kalk, stro en water. Bij de bouw van de nieuwe stal kozen ze ervoor om een mestscheider te installeren, waardoor de boxen nu gevuld worden met gescheiden

mest. Per instrooibeurt is men drie uur aan het scheiden.

Toekomst

De familie Engelen wil op termijn doorgroeien naar 500 melkkoeien. Momenteel worden er geen vaarzen verkocht; in het verleden gebeurde dit wel. De gemiddelde verkoopprijs door de jaren heen bedroeg 1500 euro. De melkveehouderij in Luxemburg evolueert momenteel erg snel. Net zoals in Vlaanderen is de beperking van voldoende grond een grote uitdaging. Een extra stimulans om niet verder te groeien zonder grond is een premie die de bedrijven van de overheid ontvangen als ze maximaal 2 GVE (grootvee-eenheden) per ha hebben. ■